

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravi ništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Po zmagi — ne držimo križem rok!

Z volitvami, ki smo jih letos imeli, in sicer ne samo s poslednjimi v trgovinsko-obrtno zbornico, nego tudi z onimi v mestni zastop ljubljanski, smemo biti povsem zadovoljni. Res, da nam izid volitev v tukajšnji mestni zbor nij bil popolnem po godu, zmagali smo le deloma, a manjkalo nam nij baš mnogo do popolne zmage. Tem sijajnejši je naš uspeh glede volitev, ki so se vršile ta teden. Rodoljubno veselje o tem uspehu je po pravici veliko. Temu se nihče ne more čuditi, kdor si je v svesti sila velike važnosti radikalnega preobrata, vsled katerega ima naša stranka zdaj izdatno večino v trgovinsko-obrtni komori. Zato se nam takoj, dokler je še vsacemu v živem spominu volilno gibanje, treba zdi hladnokrvnega opomina, naj nas radost ne omami. Pomislimo, da je dobljena bitka še le potem prava zmaga, če se zmagovalec žnjo okoristi do dobrega in nje posledice s treznim umom porablja za svoj dobiček. Nij naš namen denes razpravljati, kako nam bode našo pozicijo v trgovinsko-obrtni zbornici obračati v naš prid — o tem bodemo priliko imeli spregovoriti še pozneje, kadar se bodemo na drobno bavili s to stvarjo posebe —, s temi vsticami bi le radi pozornost svojih prijateljev obrnili na nauke, ki jih moramo posneti iz skušenj, katere smo si nabrali iz letošnjih volitev.

Te volitve so nam pokazale, kakšno moč imamo mi, če napnemo svoje sile. Nobeden pravicoljuben človek nam ne more očitati, da bi se bili mi posluževali pri agitaciji nepoštenih sredstev n. pr. tacih, kakor so rabila našim

nasprotnikom v prejšnjih časih. Vlada, katere organi so bili pri volitvah v trgovinsko-obrtno zbornico leta 1875. in 1878. čisto na razpolaganje onej stranki, ki se bolj ponosno nego pravično sama imenuje „ustavoverno“, — vlada se za Boga nij ešofirala za nas, akoravno jej ugaja naše prijateljstvo.

Posamezni uradniki so še celó zdaj kakor nekdanj dejanski nasprotovali našemu prizadevanju, niti ne meneč se za to, da je na krmilu grof Taaffe, a ne ministerstvo, katero se je imenovalo Auerspergovo. Nij treba navajati, da so bili razni upravni uradniki mej nasprotnimi kandidati za mestni zbor, omenimo le, da se je poročalo z dežele, ka so nekateri c. kr. uradniki, ki prej kakor slej trobijo v „konstitucionalni“ rog „Wochenblattov“, še pri zadnjih volitvah skušali „posredovati“ na korist svojih prijateljev de l'ancien regime. Mi torej nijsmo imeli mogočnih zaveznikov, razložek mej zadnjimi in mej volitvami pod prejšnjim sistemom je edin ta, da vlada nij naravnost podpirala naših, zdaj tudi svojih protivnikov. Uspeh, ki smo ga dosegli, je torej priborjen, pošteno priborjen od nas samih. To si treba najprej zapamtiti, ne da bi zato preširno po konci nosili glavé, ampak za to, da bodemo za naprej vedeli, v koliko se moremo zanašati na svoje moči. A ob enem vprašajmo, zakaj smo zmagali zgolj svojimi močmi? In odgovor na to je: zato, ker smo premišljeno upotrebljevali vse moči, ker smo — delali! Kdor se udeležuje volilne agitacije, vé, da si vselej nasproti stojita dva ekstrema. Na jednej strani so sangviniki, ki vedno trdé, da gre vse dobro, zmaga da je „gotova“. K sreči je mej nami malo tacih, tem več pa drugih, katerim

se rado vse zgubljeno, ves trud zaman zdi. Tudi pri poslednjih volitvah so nekateri teh pesimistov, ki so premetenim nasprotnikom sedli na limance, skoro zmotili celó take, katerim so bile razmere bolj znane. Pri vsakej volitvi mora biti glavno načelo, da nikoli nij storjeno preveč. Po noči se prikrade hudoba in ljuliko zaseje mej pšenico! Drugo pa in sicer tisto, kar nam je dalo povod, da pišemo ta članek, je to, da se gledé volitev ne sme delati niti samo zadnji čas, niti od slučajja do slučajja, nego neprestano, po stalnem nepremičnem črteži.

Ne hoté nam tu pride na misel pokojnega Jurčiča „ego vero censeo“, ki ga je ponavljal pri vsakej priliki rekoč: „Organizirati se moramo!“ Spominamo se, da je mnogokateri uže posmehoval se tem besedam, in kako umestne so bile! Dakako, organizacije nam treba, stroge obširne organizacije, ne one samo na papirji, temuž take, da ima kri in meso in oživlja narodno delo. Sredstev, po katerih se da izvesti taka neobhodno nam potrebna organizacija je izvestno mnogo; vprašanje bode le, katerih se nam je posluževati v prvi vrsti. Vsakako pa se mora v to svrhu pred vsem ustazoviti sredotočje, od koder bodo izvirale in kamor stekale se vse uredbe. Tak centrum političnega življenja je Čehom „Český klub“. Nekaj jednacega treba osnovati v Ljubljani. Po naših mislih naj bi se ustanovilo društvo za vso Kranjsko deželo, katero bi v Ljubljani imelo svoj glavni odbor, po deželi pa podružnice ali vsaj poverjenike. To društvo, katerega glasilo bi bile naše narodne novine in če treba tudi druge, imelo bi recimo vrhovno nadzorstvo nad našim političnim gibanjem in

Listek.

Slovenski večer

v „Uměleckeje Besedi“ v Pragi.

Vem sicer, da imate toliko popisov in opisov raznoličnih slavnostij in svečanostij, da ne veste kam z njimi, vendar se drznem prositi za skromen prostorček mojemu poročilu. Biti hočem kratkih besedij.

Dne 14. t. m. je priredil literarni odbor „Umělecke Besede“ v svojih prostorih „Slovenski večer“ na čast dr. J. Bleiweisu. Predno o tej veselici izpregovorim, dovolim si nekoliko opazk.

„Umělecká Beseda“ je pravi narodni Dom, kakeršnega Ljubljana tako zelo potrebuje. Je to društvo, katero se deli zopet na manjša društva, na sekcije, odbore in oddelke. Ta večer se shajajo slikarji, drugi večer rezbarji in umetelniki sploh, tretji večer pesniki, pisateljji in uredniki raznih listov; nocoj se v

teh prostorih govori le ruski, jutri večer ima sejo „Koło polskie“, pojutranjem „Société française“ itd. Treba li postaviti kak spomenik, treba li osnovati veliko svečanost, treba li pomagati poškodovanim preplavljenecem ali ubogim pogorelcem, „Umělecká Beseda“ vzame vse nase, takoj osnuje odbor in kmalu je zvršeno. Tu se pretresavajo in reševajo važna dnevna vprašanja, tu je šola mladih pisateljev in umetelnikov; tu se zbirajo in izpovednavajo vsa slovanska plemena. Imeli smo letos uže priloznost učiti se dokaj lepemu na predavanjih prvih čeških pisateljev in pisateljic, boljših čeških slikarjev dela smo tu občudovali, slušali pesmam narodnim in umetelnim raznih narodov slovanskih. Literarni odbor nam je priredil „Poljski večer“ v oslavo Mickieviča, „Srbski večer“ v oslavo Zmaja J. Jovanoviča, „Slovaški večer“ v oslavo Hurbana, končal pa je sè „Slovenskim večerom“ na čast dr. J. Bleiweisu.

Da si prijazni majevi večeri vabijo pod

milo nebo, bila je vendar velika dvorana kmalu prenapolnena. Bilo je to izbrano društvo zaslužnih mož, odličnih dam in navdušene vseučiliščne mladeži slovanske. G. Lego, ki je tako lepo opisal in še opisuje svojim rojakom krasno našo domovino, je tudi nocoj pokazal, da pozna naše odlične može, da pozna naše literarne razmere bolj kakor mnogo, mnogo izobraženih Slovencev samih. — Posebno o poslednji dobi v naši literaturi, o dobi „Novic“ se na naši gimnaziji ne sliši skoro nič. — Kakor prejšnja predavanja njegova tako je vzbudilo tudi nocojšnje veliko pozornost. Iziti ima v kratkem v enem iz boljših čeških listov. G. Legu pa želimo zdravja in trudoljubivosti, naj nadaljuje na delu, katero je tako uspešno pričel! Narod slovenski mu bode hvaležen.

Nato je prednesla jako dobro gospica Purkynjeva — vnukinja onega slavnega učnjaka — „Lepo Vido“ v prevodu od prof. Dunovskega. Bralo se jej je na nežnem

ob vsacem položaji točno ukrenilo kakor bi nanesle okolnosti. Zlasti bi to društvo v rokah imelo vodstvo pri volitvah, bodi si v državni in deželni zbor ali v ljubljanski mestni zastop in trgovinsko-obrtno zbornico. V ta namen bi društveni glavni odbor vse leto pazno nabiral potrebno gradivo in tako vsak trenotek pripravljen bil na noge postaviti narodno vojsko! Razen tega bi imelo društvo sto in sto prilik koristiti ljudstvu in tudi jedino zmožno bilo, dosledno, v dorazumljenji in zaradi tega vspešno delati za vzgojo in izobraževanje našega naroda, katerega blagostanje bi bilo vzvišeni društveni smoter.

Stvar je torej sprožena in to naj zado- stuje za danes. Drago nam bode, ako ta ideja napoti naše prijatelje, da povedó svoje misli o njej in morda nasvetujejo — kaj boljšega! — i.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. maja.

Državni zbor je sklenil budgetno debato in sprejel budget za leto 1881.

V včerajšnji seji je grof Hohenwart utemeljeval svoj predlog glede tega, da ima državni zbor pravico odobravati ali zavračati volitve poslancev za državni zbor. Herbst je v imenu levice odgovarjal, da je Hohenwartov predlog protustaven potem pa so vsi levičarji zapustili zbornico. Predsednik je konstatoval za tem, da je zbornica vsejedno sklepčna, ki je potem posvetovanje nadaljevala.

Gospodska zbornica, po svojej večini „ustavoverska“, ima navado, da vsak zakon, katerega je državni zbor sklenil, „poprav- lja“ kakaj tako dela, to je jasno. Ona hoče državni zbor smešiti in zapreke delati vladi. „Ustavoverci“ gospodske zbornice poskušajo ta manever zopet ob zakonu glede zemljiškega davka ter je dotična komisija sklenila, da se ima glavna svota zemljiškega davka določiti še le po tem, ko se bodo reklamacije rešile. Z drugimi besedami: vse naj bi ostalo pri starem. In „Deutsche Ztg.“ uže upa, da mej tem pride „drugo“ ministerstvo na krmilo, in da bode tisto rešilo zemljiško za- devo. Čas je, da Taaffe pokaže gospodskej zbornici, da je za zdaj še zmirom on na krmilu.

V **šolskem odseku** je 18. t. m. po- slanec Lienbacher predlagal, naj se sprejme sklep gospodske zbornice s tem dostavkom: „Po dovršenem šestletnem šolskem pohodu je otrokom na kmetih, ki imajo predpisano po- trebno znanje v veronauku, čitanji, pisa- nji in računjanji, na zahtevanje roditeljev ali njihovih namestnikov dovoljeno, da najmenj do štirinajstega dopolnjenega leta obiskujejo na- mesto vsakdanje šole samo pripravljevalni ali ponavljajni pouk, štiri ure na teden.“ —

obrazku, da ona svojemu možu ne bode sto- rila nikedar tega, kar „Lepa Vida“. Mislimo, da si je izvolila pravi pot, da si teško in ne- varen pot k umetelnosti. — Tudi „Ubežni kraj“ v slovenščini prednesen po g. R. je bil sprejet potleskom.

Teško pa je kaj jedrnatega povedati o petji. Vsakdo vé, da je Praga domačija pev- cev. Hajdrihove skladbe pa, kakor „Jadransko morje“ in „Cerkvica“ niso samo priljubljene, temveč i po resnici krasne. Najlepši trenotek je bil gotovo, ko je nastopil g. Kučera in nam v donečem svojem baritonu zapel naše do- mače: „Po jezeru“, „Otok bleški“ in „Luna sije“. Sto in stokrat sem uže slišal te pri- proste melodije, sto in stokrat sem je peval sam, vendar ne čutim moči v sebi popisati čutov, katere so mi vzbudili ti akordi. Človek se zamisli. Dolga vrsta veselih spominov se prikraide v glavo in v srce. Podobe znancev, prijateljev stopijo pred oči. Oni časi in oni

Vlada je baje za to spremembo, a „ustavo- verci“ so ljuti, ker ne obvelja Schmerlingova ter so zapustili sejo. V seji dne 19. t. m. pa je Lienbacher svoj predlog na vladno željo tako popravil, da veljajo, če so posebni uzroki, one olajšave tudi za mestne otroke.

Lvovski mestni odbornik Stojalovski razglša v poljskih časopisih poziv, naj bi se tudi Poljaki udeležili potovanja Slovanov v Rim k slavnosti preznika slovanskih aposto- lov Cirila in Metodija, da s tem dokažejo, da vse Slované veže jedna ter ista vez.

Vnanje države.

Protijudovski nemiri množe se po vseh večjih mestih južne **Rusije**; delovci razdi- rajo judovske hiše in jih požigajo. Judje beže. Delovce ruske ščujejo tuji odposlanci, večinoma nemški ter je bilo teh v Varšavi več v zapor dejanih.

Novi notranji minister Ignatjev je izdal okrožnico do vseh ruskih guvernerov, v kate- rej kaže na to, da je odgoja otrok brezverska, da oblastnije lenušijo in se za javni blagor ne brigajo. V tem je tudi uzrok, da niso velike reforme prejšnje vlade prinesle tiste koristi, katero je ranjki car pričakoval. Zlo, na kate- rem trpi zdaj Rusija, more odpraviti le tak samovladar, katerega podpirajo ljubezen ljud- stva in najboljši sinovi domovine. Prva dolž- nost je, da se iztrebi uporni duh, kateremu mora družba sama nasproti stopiti. Judovski nemiri v južnej Rusiji kažejo, kako se pre- stolu sicer udani ljudje uklonijo uplivi zlobnih ter služijo njih upornim načrtom, a še sami za to ne vedo. Druga dolžnost je, utrditi vero in npravstvenost. — Dalje obeta Ignatjev oboljšanje in olajšanje kmetskega stanu in da se bodo izvrševanja najvišjih namer udeleževale tudi krajevne oblasti.

V Katarininem kanalu ne daleč od ka- menitega mostu so našli dve z dinamitom na- biti cevi. Bilo je v njih 126 funtov dinamita.

V **francoskej zbornici** se je dne 19. t. m. izvršila važna načelna stvar. Skru- tinij po listah, katerega je tudi Gambetta zagovarjal, bil je sprejet z 243 zoper 235 gla- sov. Gambetta je posebno to naglašal, da zdanja volitev po arondisementih zapira de- lovcem pot v parlament, da pa se mora to odpraviti, kar se bode zgodilo sê skrutini- jem po listah.

Tuniski bej je porti takoj, ko se je bila sklenila znana pogodba s Francozi, to na- znanil, naglašajoč, da je bil prisiljen to storiti, da je pogodbo podpisal, ne da bi jo kaj pre- iskaval. Na to pismo je odgovorila porta s protestom do vseh evropskih vlastij, da tuni- sko-francoska pogodba nič ne velja in da ne veže ni beja ni tuniskega prebivalstva, da bi ravnalo po njenih določbah. —

Iz Tunisa se javlja 17. t. m.: Včeraj je prišlo pri Sukarbi mej Francozi in tamošnjimi rodovi do boja ter je bilo na obeh straneh dosti izgube. Boj je trajal baje deset ur. Več francoskih ranjencev so prepeljali v Tunis.

kraji, kjer smo popevali te pesmice, rastó kar iz zemlje. Celo življenje se preživi še enkrat v duhu in . . . kar nas ploskanje krog vzdrami iz prekrasnih sanj. Zavemo se zopet, silna otožnost se nas polasti in solza nam priigra v očesih, solza prelita v spominu minolih sre- čnih dnij mej svojimi. — Občinstvo pa videč naše solze je bilo gineno in tiho je nastalo po dvoranah.

Od gosp. Bleiweisa nam je došlo pismo, Graški „Triglav“ in ljubljanski osmošolci so nam poslali srčen pozdrav. Slava! se jim je navdušeno zaklicalo.

Pa naj končam. Po desetej uri je bil sicer program svršen, ali na odhod nij mislil nihče. Popevale so se slovenske in slovaške, srbske in češke pesmi in dolgo v noč smo se veselili in bili bi se veselili še bolj, da nam nij kalila veselje nesreča, ki je zadela Slo- vence. Dasi se Jurčič nij slavil mnogo, dasi se nij pisalo o njem mnogo, čestili in spošto-

Dopisi.

Z Notranjskega 19. maja. [Izv. dop.] (Velika narodna veselica z javno tombolo na slavo prvega občnega praznika slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda na prid matici Jurčičevega spomenika.) Te dni pogo- govarjali so se nekateri notranjski rodoljubi v Cirknici, kamor so se sešli slučajno, kako bi bilo mogoče napraviti skupno veliko narodno veselico. Pred očmi imeli so o tej prilici dva vzvišena momenta, katera bi za stvar vse in povsod vabila in navduševala. In reklo se je: letos 5. julija je prvokrat praznik sv. Cirilu pa Metodu po vesoljnem katoličanstvu, kakor je zavolil oče papa Leo XIII., ki je posebno Slovanstvu prijazen. Vsak mej nami vé, kaj sta nam naša svetnika razen v verskem tudi narodnem oziru, torej naj se porabi ta prilika, da cele narod v cerkvi in zunaj nje pranu- je in slavi sveta slovanska apostola ter se v spo- minu na nje krepí in pripravlja za daljno pri- hodnjost.

Treba je bilo pa lepemu, svetemu sred- stvu tudi lepega splošnega namena. In kakšen namen bi bil lepši pod zgornjim gaslom nego takšen za viden spomin velemožu, ki je naj- svetejše služil svetelj domovini? Za Jurčičev spomenik naj se najskrbnejše obrnó čisti do- hodki, tako se je glasil mej vsemi le jeden glas! —

In pristavilo se je tukaj: ko bi po Slo- veniji narodna društva in sploh gibčni rodo- ljubi snovali v velikem okvirji veselice v taisto svrhu, mogoče bi bilo odboru za Jurčičev spo- menik, da bi dodal nabranim novcem še četrti namen, kar bi najbolje ugajalo Jurčičevim bla- gim manom, da bi naložil v kapital nekaj sto- takov nedotakljivo in s katerega obresti bi se letno honoriralo kakšno literarno delo. Gospoda, to bi budilo, podpiralo in slavilo ubogi narod naš! Zapišimo, da bi bil program blizo tako-le: javna tombola, muzika, zbori vseh notranjskih pevcev, primeren govor in splošno radovanje.

To vse se da velikansko in uspešno pri- rediti! Treba bo pa dobre volje, vstrajnosti, treba bode, da se povsod vse malenkosti in osobnosti žrtvujejo krasnej stvari samej!

Se vé, da je treba tudi materijalne po- žrtvovalnosti od posameznega narodnega uda. Naj se ravna tudi to po razmerah in kakor mogoče! Koliko se navadno po nepotrebnem in brez namena raztroši!

In kje bi bil najbolj pripravne kraj za vse

vali so ga tudi tukaj. Če mogoče še več, ka- kor mi, izgubili so zadnjih dnij ubogi Slovaci. Umrla sta jim po vrsti dva odlična pisatelja in goreča narodnjaka: Feriencik in Botto. Pa ne še dosti tega. Komaj so poslednjega zagrebli, nastal je požar in upepelil jim po- polnem mestece Turčanski sv. Martin, sedež inteligencije slovaške. Da se jim olajša beda, zbirajo se tu milodari zanje in tudi na „Slovenskem večeru“ smo jim nekoliko na- brali. G. Pokorný, nadarjen češko-slovaški pesnik, kateremu bodi tu zahvala izrečena za izdatno pomoč pri tem našem večeru, impro- viziral je malo loterijo, katera je prinesla pre- cejšnjo svoto ubogim pogorelcem.

Tako smo praznovali slovenski večer v zlatej Pragi. Naših najbližnjih sosedov Hrvatov nismo videli na veselici, dasi jih je mnogo tu . . . — e.

to? Če vzamemo v račun Borovnico, Vrhniko, Idrijo, Cirknico, Postojno, Planino na eno stran in na drugo pa obstoječi vožnji red, tako je najprej „Dolenji Logatec“, kjer imajo tudi uže oder za javno tombolo in druge priprave.

To bi bil nekak privaten projekt, kateremu je treba vsestranske sankcije, to bi bil koščenjak, katerega je potreba prepreči se žilami in kitami, izpolniti s trdim mesom in pretočiti se zdravo narodno krvjo.

Zato prosimo vsa p. n. društva, naj pošljejo pooblaščenca in posamezne narodnjake na Notranjskem, naj pridejo na „Nebobodov dan“, v četrtek dne 26. t. m. na Rakek k Gašperijevim ob petej uri popoldne na posvetovanje in sklepanje. Na vsak način je reč vredna resnega premisleka in hitrega dela! Ali je 5. julija zapovedan praznik, nijsmo še še dobro podučeni. Ako nij, treba je izbrati nedeljo prej ali pozneje. (Vreme bo pri tacem blagem prazniku gotovo ugodno!)

Pratika naša, starodavna, tiska ta dan z rudečim znamenjem, in radi vidimo, da bi se ne motila. Drugače bomo t di njej zatrobili s Preširnom:

Vsi pojte rakom žvižgat,
Lažnjivi pratikarji . . . !

Nekateri rodoljubi.

Iz Celja 19. maja. [Izv. dop.] O našem gimnaziji. Kako občna je nezadovoljnost tukajšnjih dijakov slovenske narodnosti pod ravnateljstvom gospoda Svobode, to pričajo dovolj demonstracije, ki so se vršile v zadnjih letih mej tukajšnjimi gimnazijalci, kar se poprej nij dogajalo.

Da gosp. ravnatelj Svoboda zatira slovenske dijake in moti v poklici one, ki bi znali kedaj koristiti slovenskemu narodu, to je obče znano.

Da bo pa slovensko občinstvo vedlo, kako mnenje da ima gosp. Svoboda o slovenskem jeziku, naj mi bo dovoljeno objaviti dialog mej g. ravnateljem in mej neki dijakom, ki je zložil slovensko pesnico, katera je pa po nesreči prišla v roke ravnateljve.

Gosp. ravnatelj pozove onega dijaka k sebi, ga dobro ošteje in pravi mej drugim: „Sie eifern dadurch für eine sprache, die nur das ungebildete volk auf der gasse spricht! Wie weit kommen sie denn mit ihrer slovenschen sprache? Höchstens von Cilli bis Laibach!“ Vprašam ali se spodobijo te besede ravnatelju gimnazija, ki ga obiskujejo dijaci, mej katerimi jih je tri četrti po narodnosti Slovencev?

Ali take besede ne žalijo čuta vsacega Slovenca?

Katerega slovenskega dijaka na tem gimnaziji, vprašam, bi se ne polastila največja nevolja?

Z ozirom na te razmere je pač lahko umevno, da mladine vroča kri kedaj vskipi in razjarjenost nepremišljene, nepostavne čine prouzroči, katerih nasledki časi vse žive dni tepo nesrečnika, ki se je enkrat prenaljil. Zato bi bilo jako potrebno, da bi šolske oblasti strogo naročile gospodom à la Svoboda, naj ne gase ognja — z oljem.

Iz Krškega 13. maja. [Izv. dop.] (Praznovanje cesarjevičeve poroke.) Nečemo se sicer Krčani pred svetom bahati, ali resnico vendar povemo, ako rečemo, da je malo tako lojalnih mesteč kakor je naše. Nij ga dne, kadar se praznuje katera slovesnost naše presvitle cesarske rodovine, da bi se tudi naše mestece na kakov način ne spominalo dotične svečanosti. Tako je bilo pri nas tudi

9. in 10. maja, ko se je praznovala poroka našega cesarjeviča nastolnika, — vse živo in svečano. Po programu, izdanem od občinskega odbora, bilo je vse mesto zvečer pred 10. majem razsvetljeno, po mestu pa je svirala godba. Na nekaterih hišah smo videli tudi lepe transparente, zlasti se je pa odlikovala hiša gosp. župana Pfeiferja. Oba dneva so bile vse hiše z zastavami okinčane. Vtorek je bila ob 9. uri slovesna sv. maša, katere se je udeleževalo vse uradništvo, požarna straža, meščanska uniformirana straža z godbo, šolska mladina in mnogo občinstva. Po maši je imela šolska mladina slovesnost v prostornej šolskej telovadnici, kjer je bilo veliko uradnikov in dosta starišev navzočnih. Učitelji so otroke primerno nagovorili, spominjaje se vseh visokih oseb, ki so se dotikali te slovesnosti, in šolskih prijateljev. Šolska mladina pa je pela lepe pesni, deklamovala primerne poezije v obeh jezikih. Potem se je 100 knjižic „Cesarjevič Rudolf“ razdelilo. Te je daroval naš odlični domoljub in šolski prijatelj, gosp. V. Pfeifer, za kar naj se mu še javno zahvala izreče. Naposled je podžupan, gosp. Bömches razdelil 12 siromakom po 2 gl.

Zvečer je imelo „bralno društvo“ iz istega nagiba prav primerno veselico. Po primernem ogovoru g. podpredsednika učitelja Ravnikarja so pevci (kvartet) peli 4 pesni (2 slovenski, 2 nemški), in na vse zadnje se je plesalo. — Dopisnik obžaluje samo to, da se za tukajšnje „bralno društvo“ uradniki več ne brigajo, od kar imajo njegovo vodstvo Slovenci v rokah; večina tukajšnjih političnih uradnikov je namreč društvo zapustilo, kakor hitro je bilo v odbor izvoljenih nekaj Slovencev, ki so pa silno mirni, omikani in jako patrijotični možje. Mi Slovenci imamo pač še zmirom ta privilegij, da tuji in odpadniki za nas ne marajo več kakor hitro se na svoje noga postaviti hočemo. Le dokler jim hlapčujemo, nas imajo radi.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Na Dunaji 21. maja. Ustavoverci so denes spet prišli v zbornico! Včerajšnji „exodus“ je bil goropadna blamaža; celo liberalne novine obsojajo to demonstracijo, češ da nij imela nobenega namena pa da z ničemur opravičena nij bila, in pravijo, da je Herbstovo vodstvo nesreča za ustavoverno stranko.

Na Dunaji 21. maja. Zakon o zidanih gališke transverzalne železnice na državne stroške je zbornica poslancev denes sprejela po drugem in tretjem branji.

Domače stvari.

— (Glavni odbor za obdelovanje ljubljanskega barja) ima sejo vtorek dne 24. t. m. Na dnevnem redu so vse točke, ki bi se bile imele obravnavati dne 13. t. m.

— (Dramatičnega društva) knjige za prošlo društveno leto so razposlane vsem družabnikom; če jih kateri nij prejel, naj blagovoli oglašiti se zanje pri društvenem odboru. Poslednji letnik „Slovenske Talije“ obsega v dveh vezkih (48. in 49.) sledečih sedem iger: „Tonica“, drama v 3 dejanjih; „Št!“ igra v 2 dejanjih; „Blaznica v prvem nadstropji“, vesela igra v 1 dejanji; „Ali plavaj ali utoni“, vesela igra v 1 dejanji; „Zmešnjava na zmešnjavo“, burka v 5 dejanjih; „Štempihar mlajši“, gluma v 1 dejanji; „Izbi-ralka“, vesela igra v 3 dejanjih s petjem. Vsaka teh iger je tudi posebe na

prodaj. — Tiste družabnike, ki so nam še na dolgu se svojo letnino, uljudno prosimo, naj nam jo skoro pošljejo, da bodo v redu društveni računi.

Odbor „Dramatičnega društva“.

III. izkaz o darilih za Jurčičev spomenik.

Do sedaj je bilo nabranega . . . 329 gl. — kr.
Temu so dodali:

Trdina Ivan v Jaršah	1	—	—
Pristov Ivan	1	—	—
Kajdiž Ivan	1	—	—
Avbel Josip	1	—	—
Galč Viktor	2	—	—
Stupan Andrej	2	—	—
Ambrožič Toma	1	—	—
Neimenovane	2	—	—
Dr. Škofic Fran v Novem mestu	5	—	—
Dr. Lisjak Andrej v Kanalu	3	—	—
Dr. Plantan Ivan v Wolkenstorfu pri Dunaji srečko ljubljanskega posojila št. 50.026.			
Dr. Ljubič Fran v Požunu	5	—	—
Dr. Košmelj Fran v Trečinu	10	—	—
pl. Terkozzy Jul.	2	—	—
Jenko Alojzij	2	—	—
Bavdek Martin v Udmatu	3	—	—
Jakopič Fran	5	—	—
Goršič Fran	3	—	—
Jesenko Ivan v Trstu	5	—	—
Gašpar Kastelic v Materiji	10	—	—
Mohorčič Rajmund v Sežani	10	—	—
Klinar Viktor v Bledu	1	—	—
Souvan Fran mlaj.	25	—	—
Kovač Fran iz Loža	5	—	—
Skupaj	434	gl.	— kr.

in jedna srečka ljubljanskega posojila.

Dunajska borza 21. maja

Enotni drž. dolg v bankovcih	76	gl.	70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	—	10	—
Zlata renta	94	—	75	—
1860 drž. posojilo	131	—	50	—
Akcije narodne banke	836	—	—	—
Kreditne akcije	344	—	5	—
London	117	—	25	—

Poslano.

Bolnikom, trpečim za protinom.

Gospodu **Franč Jan. Kwizdi**, c. kr. dvornemu liferantu v Korneuburgu.

Radostno Vam naznanjam, da sem prav dolgo pri več bolnikih izvrstnim uspehom zabil Vaš preparat „gihthfluid“. Izkazal se je pri najrazličnejših vrstah protinovega in revmatičnega trpljenja zmirom kot gotovo sredstvo, zato smem Vaš gihthfluid vsem takim bolnikom najtopleje priporočati. (219)

Dunaj, 25. sept. 1880.

A. Wittek, prakt. zdravnik in homeopat.

Dobi se v vseh lekarnah. — Glavno zalogo ima **Franč Kwizda**, c. kr. dvorni liferant in okrožni lekarnar v Korneuburgu.

Prisrčno ter iskreno se zahvaljujem čestitim gg. čitalniškim pevcem za podoknico, s katero so me tako ljubeznjivo in častno počastili.

Tinica Wölfling.

Naznanilo.

Dobe se pri podpisnem lepo oglajena tla za sobe, položena □ seženj po 4 gl., ali pa □ meter po 1 gl. 12 kr. iz pet virkecev col debelih dil. Tudi druga tesarska dela izvrše se hitro po najnižej ceni. Za mnoga naročila se priporoča sè spoštovanjem

Anton Jerancič,

mestni tesarski mojster, tesarske ulice št. 3.

(284)

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisana se najsrčneje zahvaljujem za izkazano mi zaupanje, katero sem uživala v gostilni „pri Golobčeku“. — Naznanje-vaje, da sem prevzela dne 8. t. m. gostilno

„pri severnej zvezdi“, („zum Polarstern“)

na voglu judovske ulice,

prosim slavno občinstvo, naj mi blagovoli se v novejši gostilni staro zaupanje ohraniti ter se priporočam za mnogobrojni obisk. — Točim dobra vina in Kozlerjevo carsko pivo ter sem zmirom preskrbljena z okusnimi jedili. — Sprejemam tudi naročila na vsakdanjo hrano po nizkej ceni.

Sè spoštovanjem

Marija Wernik.

(271—3)

Notar Lovro Baš

odpre svojo pisarno v Celji 23. maja v hiši gosp. Pospichala zraven c. kr. okrajnega glavarstva hišna št. 49. (286-1)

Hiša na prodaj.

V Rudolfovem, poleg glavne ceste v Zagreb v predmestju Kandija prodaja se hiša z lepimi stanovanji, obstoječih iz 4 glavnih in 1 postranske sobe, 2 kuhinji z hranil. ognjišči, 1 prodajalnice, 2 kleti, z vrtno in njivo, vse v najboljšem stanu proti najugodnejšim pogojem.

Natančneje zve se pri Karel Fischerju, Rudolfovo št. 85. (291-1)

Broj 3350.

Razpis

pisarske (dninarske) službe pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Sežani z letno plačo 480 gld.

Prosilci za to službo naj vložijo svoje prošnje pri omenjenem glavarstvu do

15. junija l. l.

in dokažejo, da so popolnoma zmožni slovenskega in nemškega jezika in da imajo lep rokopis.

V Sežani, 18. maja 1881. (285-1)

Vila v Celji,

obstoječa iz štirih sob v enej vrsti in posebe še iz dveh sob z alkovnom, imajoča konjske, kravje in svinjske hleve, mlad park, lep kuhinjski vrt, veliko špargeljno gredo, mlado sadovno drevje, šest orolov ali plugov njiv in travnikov, vse mično ležeče na konci celjskega eksercijskega prostora, bode se pri c. kr. okrajnej sodnji v Celji 2. junija t. l. predpoludne v III. izvršbeni dražbi prodala. Založiti je treba 942 gld. Vsako zaželeno razjasnilo podaje brezplačno Lovro Baš, c. kr. notar v Celji. (287-1)

Prodajalnica

jako prostorna in svitla (6 velicnih oken) za prodajo raznega (mešanega) blaga najbolje opravljena, blizu župnijske cerkve v velikej vasi na Notranjskem

daje se v najem

s potrebnimi drugimi prostori vred.

Eventualno mogel bi najemnik prevzeti v oskrbovanje tudi 3 hiše z gostilno in nekoliko zemljiščem, obsezajočim njive, travnike in vinograd.

Izvestija daje iz prijaznosti opravništvo „Slovenskega Naroda.“

Hiša na prodaj.

Hiša na voglu z vrtno, v Ljubljani št. 50 v Florijanskih ulicah se iz proste roke prodaja.

Razjasnila se dadó v istej hiši pri tleh na desno. (288-1)

M. KUNC,

krojač v židovskih ulicah h. št. 4, priporoča se za izdelovanje (276-2)

oblek za gospode in dečke ter zagotavlja fino delo in nizke cene.

Cvet zoper trganje, po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žilnih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „Cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stajecim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaje samo (72-30)

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

H. HAUPTMANN,

v semeniškem poslopju, Ljubljana, priporoča po nizkej ceni najboljše, fino semljete

oljnate in suhe barve, firneže in lake,

ter najlepše

čopiče (penzlje)

za slikarje in zidarje. 274-2

Gostilniški vrt pri Virantu.

(Sternwarte.)

Udano podpisani naznanjam sl. občinstvu v Ljubljani ter iz okolice, da sem odprl veliki

gostilniški vrt,

katerega oddelek za goste sem pa letos še zdatno povečal. Slavnemu občinstvu stoji na razpolaganje na vrtu tudi lepo priročno kegljišče.

Omeniti moram še posebno, da točim

izvrstno mengiško pivo,

da je sploh pripravljena zmirom najboljša pijača in jed ter posebno sl. občinstvu iz okolice in prečastitemu duhovenstvu priporočam zmirom snažna prenočišča. V obče pa obetam, da bodem kakor doslej tudi še dalje skrbel z vso močjo za to, da bodo moji gostje zadovoljni.

Anton Mikulinič,

(283-1)

gostilničar pri „Virantu“ na sv. Jakoba trgu.

C. in kr. najvišje priznanje.

Kopelišče Gleichenberg

na Štajerskem.

Zlata kolajna Pariz 1878.

Jedno vozno uro od postaje Feldbach ogerske zap. železnice.

Pričetek sezone 1. maja.

Pričetek zdravljenja z grozdem začetkom septembra.

Alkalično-muriatične in železne kislice, kozje mleko, inhalacije z mlekom, smrekovimi bocki in studenčasto slanico, ogljeno-kisle kopelji, jeklene kopelji, kopelji v sladkej vodi, kopelji od smrekovih bock, mrzla polna kopelji z upravo za zdravljenje z mrzlo vodo.

Ivanova voda pri Gleichenbergu.

Najizvrstniša in najzdravejša hladilna pijača: ker ima veliko proste ogljene kisline, pospešuje prebavljenje valed tega, ker ima dosti dvojno ogljeno-kislega natrona in domače soli in nema apnenskih zvez, obtežujočih želodec, zato se Ivanova voda posebno priporoča pri boleznih v želodeci in mehurji.

Dobiva se v vseh večjih trgovinah z mineralno vodo.

Na vprašanja odgovarja, naročbe za vozove, stanovanja in minerale vode izvršuje (184-5)

kopeljsko vodstvo v Gleichenbergu ali pa od vodstva z nova osnovana zaloga na Dunaji, I., Wallfischgasse Nr. 8.

Tuji.
20. maja:
Pri Slovci: Miskovci iz Banja-luke. — Servadio iz Trsta. — Bauman, Aveniz z Dunaja. — Nossan iz Zagreba. — Mitrea iz Zare.
Pri Maici: Osterlag iz Sežane, Dragar z Gorenjskega. — Bittner, Blah z Dunaja.

Bergmanovo

mjilo zoper pege,

s katerim se pege popolnem odpravijo; 1 kos 45 kr. Prodaja Jos. Svoboda, lekarnar v Ljubljani, na Prešimnovem trgu. (166-9)

Poletna stanovanja

na Otoku na Gorenjskem bli-u postaje Rudolfovo železnice Lesce-Radovljica, 1/2 ure od Bleda, ki imajo več sob, dajo se v najem čez poletje; daje se lahko tudi dobra, snažna jed jako po ceni. Natančneje pove

V. Florjančič na Otoku.

(275-3)

Lekarna „pri samorogu“

Jul. pl. Trnkoczyjeva

na mestnem trgu v Ljubljani,

priporoča p. n. občinstvu sledeče, zmirom sveže (frišne) vsled dolgoletnega izkustva kot izvrstno uplívne priznane specialitete, izkušena domača in homeopatiška zdravila: (71-14)

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje, najboljša vrsta izborna zoper

bramore, plućnico, kožne izpustke in bezgavne oteklino. 1 skl. 60 kr. Anaterinska ustna voda, najboljše za hranjenje zob

ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne smeje bi

gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6. škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se takoj.

Sredstvo, izvrstno in poskušeno zoper protin, trganje in živčno bolezen je

Varševno znamenje.

ter dobro upliva tudi pri spahnenji, trdosti kit, pri neobčutnosti kože, zasedenji krvi in zoper praske; nadalje zoper krč na posamnih mestih, (krč v mečah), bolečine v živcih, oteklino in zoper slabost, ki je nastala, če je človek nosil obvezo, posebno pa služi tudi v to dobro, če je človek veliko delal, da dobi moč, če je veliko hodil itd. in naposled je tudi zoper slabost v starosti.

Pravega imajo:

V Ljubljani: W. Mayr, lekar; G. Piccoli, lekar; Jul. pl. Trnkoczy, lekar; J. Svoboda, lekar; L. H. Wencel, trgovec. — V Celove: P. Birnbacher, lekar; Herman Cometter, lekar; J. Nussbaumer, lekar; C. Clementschitsch. (219-3)